

On la sang

18.10.2017 Jordi Solà Coll. Barcelona.

On la sang és el darrer llibre de poemes de **Ricard Garcia** (Sant Llorenç d'Hortons, 1962), editat per Onada Edicions. **Jordi Solà** ha llegit l'obra i n'escrui aquesta peça, en la qual ens introdueix al mite de Perseu i Medusa per tal d'entendre l'explicació posterior i la tasca de Garcia en general.

Qüestió de mirades | Foto: Ricard Garcia / www.ricardgarcia.cat

Perseu i la Medusa

Un dels grans mites de la tradició eurasiàtica és la capacitat ambivalent de la bellesa com a concepte que incorpora una dualitat irresoluble: el bé i el mal, el conflicte dialèctic entre categories transcendents que preocupà en especial a filòsofs com Agustí d'Hipona. En la seva teodicea, a grans trets, el problema del mal troba en la corrupció de la bondat -la bellesa- la seva explicació. I, és així, que el lliure albir eximeix a déu d'estar implicat en l'origen del dolor -i merament el circumscriu a l'esfera humana. És un problema que el judaisme clàssic ha tractat a bastament -en un sentit ben oposat-, i que ha trobat ressò com a repte al dilema en el món de l'art.

Una de les manifestacions estètiques d'aquesta dualitat és l'escultura a la cera en bronze del Perseu amb el cap de la Medusa, l'obra mestra de Benvenuto Cellini. Cal recordar bé: una de les Gorgones que tenia una mirada d'una bellesa embogidora que petrificava als homes. No deixa de ser un apunt a peu de pàgina: Cellini expressa la idea de bellesa en la nuesa de Perseu, tot i que és el poder de seducció del monstre allò que genera destrucció. S'expressa, de nou,

l'ambivalent naturalesa de la qualitat "d'allò bell". En aquest cas, es pot afirmar, que la frontera existent entre praxi i transcendència és subtil i que, en l'obra de Cellini, hi conviuen dues formes d'esplendor que s'expressen en tensió constant.

On la sang

Preàmbul, precís i necessari, car és aquest el motiu de fons del darrer poemari de Ricard Garcia, "On la sang". Obra que transita entre dolor i goig i que té el seu proemi a l'esplèndida obertura del poema, intítulat: "Perseu i la Medusa". Una meditació estètica -i ètica- sobre allò que apuntava més amunt: la dual naturalesa de la nostra condició. En paraules del poeta, Garcia reflexiona: "tot se't revela com les dues cares d'una veritat que t'inquieta: les semblances de Perseu i la seva víctima".

A partir d'aquest magnífic poema de síntesi, pren cos en la paraula la *pòiesis* que Garcia desplega sàviament en un llenguatge contingut i contingent. Perquè, al capdavant, "On la sang", és un lloc comú on té espai allò factible, en un periple on la fosca i la llum són les cares d'una idèntica moneda. De fet, hi ha un moment d'inflexió a "Res no és, tot passa" on el poeta fa, definitivament, el transit de la primera persona del singular al "tu" com a pronom que predomina a la resta del volum -excepció feta del primer haiku de la segona part del llibre.

Un exercici de mimetisme on l'autor disfressa el "jo" i pren distància per recrear una felicitat dialogia -Perseu i la Medusa-, en què el poeta se'ns revela com a part dels escenaris que contempla. És el "tu" l'expressió del "singular poètic" de l'autor i, en realitat, la distància dialògica és volgudament escassa. Hi ha, d'altra banda, una brillant operació d'emmirallament entre experiència i autoria; tal com si Garcia es desdoblés en un exercici de funambulisme quan es tracta de relatar l'obscuritat que es concreta en el seu imaginari existencial.

No debades, hi ha un moment sublim a "Sense treva" -la tercera part d'"On la sang" que podem copsar en el poema "Borrasca". Un poema on l'autor evoca la nua desolació de l'existència en la seva anatomia i ens mostra la paüra -ell conjuga el verb "espantar" dues vegades, mitjançant el participi- quan afirma: "I t'has espantat, / una vegada més t'has espantat pensant que en tu / hi viu algú altre amb una força que no pots aturar si no és / apartant l'ànima i el cos." Una idea que reprèn en el poema "Lleument gebrada de sang" -la sang omnipresent que recorre les venes del poeta i la mirada del lector.

Dualitat, en el feu de l'ésser, que remet al dubte sobre l'essència de la condició humana i el paper de la seva voluntat. Dualista i dialèctica, aquesta és una de les trames d'"On la sang", en recuperar la mirada de Cellini sobre un problema encara avui irresolt. Per això mateix, l'art i, en particular la poesia, s'exerciten en la complitud de la natura de les coses. És imperativa l'obligació del creador de "completar" la realitat mitjançant l'experiència estètica; això és, d'exercitar el llenguatge com a facultat que ens permet una veritable hermenèutica de l'ésser: "ha arrelat el mal en els meandres muts del present. / En silenci esperem la visita redemptora de la mort." Ricard Garcia ens il·lumina el camí: conviuen, víctima i botxí, porta a porta.

<https://www.nuvol.com/noticies/on-la-sang/>